

TORONTAI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilijeva (Zapolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Véget értek a crnogorai ünnepek.

Csapatszemle, fogadtatás az udvarban. — A királyi pár elutazott Dalmáciába.

— Kiküldött tudósítónk távirati jelentése. —

Cetinje, szept. 23.

A crnogorai ünnepek, melyeknek utolsó felvonása ugyancsak fényes keretek között tegnap pergett le, biznyságot szolgáltatott a crnogorai nép vendégbarátságáról, lelkesedéséről és királyhűségéről. A szeretet melege tegnap is körülvette Alekszander királyt, aki most először lépte át Crnagora határát, amióta Montenegró népe egyesült a szerb, horvát és szlovén testvéreivel.

Njegos Rade hamvainak elhelyezése hétfőn történt meg, mint megtörtént, nagy gászpompával, tegnap pedig csapatszemle adott finálét a három napos ünnepségnek.

Kilenc órakor délelőtt jelent meg a király az udvar kijáratánál kíséretével. Lovon volt, hogy lóhátról végig szemlélje a különféle fegyvernembeli csapattestek felvonulását. A királyné crnogorai nemzeti viseletben a kormány tagjaival a királyi palota erkélyén foglalt helyet.

A Vizeskai hadseregparancsnok, Krupcevic tábormag állott a felvonulás élére és az ő parancsnoksága alatt folyt le a tisztelgés. Elsőnek a királyi gárda lovassága vonult fel, melyet a katonazenekarral az élén, a gárda gyalogsága követte. A következő fegyvernem a tüzéség egy hegyiágyú osztaga volt, mely után egy gépfegyverosztag haladt. A harmincyolcadik gyalogezred katonái tisztelegtek ezután Antonovity ezredes parancsnoksága alatt, majd a tizedik és tizenötödik ezred kombinált csapatai vonultak fel. A reflektorok csapatteste egészítette ki a menetet, melyet egy re-

pülőosztag zárt be — természetesen a magasban.

Az egybegyűlt tömeg nagy érdeklődéssel nézte végig a csapatszemlét és lelkesen éltette a hadsereget. Szentanuja volt a felvonulásnak a szerb-albán határrendező-bizottság is, amelynek olasz, francia és angol tisztjei elismerőleg nyilatkoztak a katonaságról.

Csapatszemle után az udvarban fogadtatás volt. Küldöttségeket és crnogorai előkelőségeket fogadott kihallgatáson a királyi pár, akik hódolatukat jöttek tolmácsolni a felséges vendégek elé.

Délben ezer terítékes udvari ebéd volt, amelyen Alekszander király hosszabb beszédben méltatta Njegos Rade püspök érdemeit, hazája iránt megnyilvánult lelkes szeretetét. Kifejtette, hogy az egyesült államban minden jóban és rosszban legyenek egyaránt részesek a derék crnogorok.

Dozsity metropolita válaszolt a király szavaira és szép beszéd keretében esetele a crnogorai állapotokat és a nép kívánságait.

Délután az Obilijeva-térségen szokol-gyakorlatokat rendeztek, amelyekre a királyi párt is meghívták. A felséges vendégek engedtek a hívásnak és két óra hosszat gyönyörködtek a szokolisták ügyes mutatványaiban.

A király ellátogatott még a tiszti kaszinóba, ahonnan rövid ottartózkodás után visszatért az udvarba. Este-szűkebb körű vacsora zárta be az ünnepek harmadik, utolsó napját.

Ma utazott el a királyi pár Cetinjéből. Bar és Ulein felé vette útját és onnan Kotorba megy, ahol a hadiflotta hadgyakorlatot rendez.

Beniczky ügye a tábla előtt.

Budapest, szept. 23.

A budapesti tábla ma kezdte meg zárt ajtók mögött Beniczky Ödön volt magyar belügyminiszter bűnügyének tárgyalását. Beniczkyt, mint ismeretes, kormányzósér-

tésért és hivatalos titok megsértésért az elsőfoku bíróságon súlyos börtönbüntetésre ítélték és így a tábla döntése elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Ítéletet délutánra várnak.

Pasity miniszterelnök visszatér Beogradba

Beograd, szept. 23.

Cannesből jelentik: Pasity miniszterelnök október elején franciaországi tartózkodását megszakítja és visszatér Beogradba. A hosszú utat Olaszországon keresztül teszi meg. Mussolini olasz miniszterelnök, amint értesült Pasity szándékáról, azonnal tudomására hozta, hogy

készséggel átengedi különvontatát. A miniszterelnök korai visszatéréseivel a kormánynak alkalma lesz, hogy a szkupstina összeülése előtt még több minisztertanácsi ülést tartson és megvitassa a legfontosabb politikai kérdéseket, valamint az eddig halasztást szenvedett jelentősebb reszortügyeket.

Miniszteri konferencia Beogradban.

Az SHS államot meghívták a filadelfiai világtállitásra.

Beograd, szept. 23.

A kormány Beogradban tartózkodó tagjai, dr. Krajacs Iván kereskedelemügyi, Radojevity Ante közlekedésügyi, Uzunovity Nikola építészeti, dr. Srskity Milán törvényegységi és Miletity Szlávko egészségügyi és Miletity Krszta földmívelésügyi miniszterek értekezletet tartottak tegnap, amelyen reszortügyekről tanácskoztak.

Krajacs Iván kereskedelemügyi miniszter részletes jelentésben beszámolt arról, hogy az SHS államot meghívták a jövő évi filadelfiai iparkiallitásra. Elmondotta, hogy a mintavásár rendezőségének megbízásából felkereste Becker Asher egyesült-állambeli gyáros, aki Coolidge elnök azon kívánságát tolmácsolta, hogy az 1926-ban rendezendő kiállitáson az SHS gyáripár is résztvegyen. Amerikában — mondotta

Becker — legendás, hősies nemzetnek ismerik a szerbeket, horvátokat és szlovéneket, de nem tudják, hogy gazdaságilag is számottevő tényező KeletEurópában. Azért volna fontos — jegyezte meg a kiküldött — az SHS állam részvétele a filadelfiai világtállitáson. Az SHS gyáripár részére a szövetséges államok pavillonjai között egy külön épületet bocsájtának rendelkezésre.

Az értekezlet a jelentés meghallgatása után nem hozott döntést, hanem a határozatot későbbre halasztotta, amikorára Pasity Nikola miniszterelnök és Sztojadinovity Milán pénzügyminiszter visszatér Beogradba.

Minden valószínűség szerint az ügyben kedvező döntést hoznak és megbeszélnek az SHS gyáripár képviseltetésének módjait

Radojevity Ante Montecarlóba utazik.

Beograd, szept. 23.

Radojevity Ante közlekedésügyi miniszter pénteken Pasity Nikola miniszterelnök meglátogatására Montecarlóba utazik. A miniszter ezuttal a politikai helyzetről és a közlekedésügyi tárca fontosabb kérdéseiről tájékoztatja a kormányelnököt. Be-

számol a hajószindikátus likvidálásával foglalkozó bizottság eddigi munkájáról és megbeszéli az állami kezelésbe vett vállalkozás jelentősebb ügyeit. Hír szerint szó van arról, hogy a vállalatnak megfelelő autonómiát adnak, hogy így megőrizzék kereskedelmi jellegét.

Amnesztia a crnogorai politikai bűnösöknek.

Cetinje, szept. 23.

A Cetinjében tartózkodó miniszterek az este a metropolita palotájában minisztertanácsi ülést tartottak, amelyen megvitatták a crnogorai ünnepekkel kapcsolatban begérgt amnesztiát. A minisztertanács megegyezett abban, hogy a kegyelmet minden crnogorai politikai bűnös kapja, akit 1924 december 31-éig bezárólag ítélték el.

Az ukázt — hír szerint — még az este aláírásra terjesztették elő a királynak, aki változatlanul jóvá is hagyta a javaslatot.

TŐZSDE

Szeptember 23.

Beograd. Amsterdam 2272, Berlin 1342, Bécs 794.50, Budapest 794, Bukarest —, Genf 1088, London 223.25, Milánó 230.50, Newyork 56.35, Páris 267.50, Prága 167.25

Zürich. Berlin 123.35, Budapest 7260, Newyork 518.1/4, Milánó 2510, Prága 1535, Wien 7295, Varsó 81.1/2, Szófia 377.1/2, Bukarest 251.1/4, Beograd 921.1/4, London 2510.1/2, Páris 2452.1/2.

Budapest. Buza 385, rozs 277.50, takarmányárpa 250, sörárpa 360, zab 260, tengeri 290, korpa 180.

Megszűnik a beográdi vasuti főigazgatóság.

Takarékosság a közlekedésügyi minisztériumban.

Beograd, szept. 23.

Radojevity Ante közlekedésügyi miniszter fogadta ma a sajtó képviselőit és nyilatkozott közeli programjáról.

A takarékoság elveit óhajtom további munkásságom során is a gyakorlatban megvalósítani — mondotta. — A bevételek fokozása és a kiadások csökkentése az egyetlen mód, amivel rendbe lehet szedni a közlekedésügyi tárca háztartását. A felesleges, helyesebben nélkülözhető hivatalokat leépítem. Így a közel jövőben megszüntetem a beográdi vasuti főigazgatóságot és több nagyobb közlekedésügyi hivatalt. A hajósindikátustól rövidesen állami kezelésbe vesszük a hajóközlekedést, melynek révén ugyan csak jövedelemtöbbletet várunk az állampénztár javára.

Klebelsberg hajdunánási beszédének hullámai.

Budapest, szept. 23.

Klebelsberg közoktatásügyi minisztert hajdunánási beszéde miatt az utóbbi napokban sűrűn támadták és különösen azt a kitételét magyarázták félre, melyben azt mondja, hogy „velünk katolikusok és protestánsokkal szemben a nemzetköziséget hirdető tábor áll”.

Klebelsberg most nyilatkozatot tett újságírók előtt a támadásokkal kapcsolatban és kijelentette, hogy Magyarországon mindig voltak mesterei a félremagyarázásnak és ez uttal is ilyenekkel állunk szembe. A beszédet — mondotta — éppen a felekezeti béke előmozdításáért tartottam és azt hiszem sértő a zsidóságra, hogy a nemzetköziség, kommunistaság fogalmát, a vallásos és államhű zsidóságra vonatkoztatták. Az ilyen átlátszó tendenciájú ferdtételeknek ne üljenek fel a zsidó polgártársak, akiket minden polgárnak becsülnie és tisztelnie kell.

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál”-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét ötvenezer dinárra.

A Világállam.

(Három esszé).

Nehéz dolog az emberekkel elhitetni, hogy nem okvetlenül az a fontos, ami közvetlen érdeklődést kelt bennük, vagy ami után ösztönre futkosnak, hanem úgy is történhetnek, hogy váratlanul olyan irodalmi irány válik aktuálissá, a melyet kritika és publikum évek során át elhanyagolt.

Ha avval a meglepetéssel állhatnánk a nyilvánosság elé, hogy feltaláltam egy vetítősugarat, amellyel az emberi fejeket tetszészerinti távolból letudom szedni az emberi nyakról, akkor zajos érdeklődésre számíthatnék. Ezt a kort tudniillik minden érdekli, ami a világképre vonatkozik, csak ölés is legyen benne.

„A Világállam” nem hoz ilyes szenciációt. Se ölés, se béketeória nincsen benne, hanem egy kettős biológiai formula bontakosít belől: t. i. a jövő képe.

Negyven éves érettségi találkozó Becskereken.

Husz év után újra összegyűlnek a „véndiákok”.

Becskerek, szept. 23.

A júniusi napok minden évben megindítják az érettségi találkozók hagyományos sorozatát. Előkelő éterekben összegyűl egy-egy ilyen társaság, amelyről mindig pontosan megállapítható, hogy érettségijének tiz, husz, vagy harminc éves évfordulójára gyűlt össze. És jönnek egymásután a „véndiákok”, az egykori eminensek, a tanárok kedvencei, ma szerényen és esetleg szegényen, mert az élet másképp klasszifikál. És lelkesült szónoklatok közben telik az idő, fogy a bor, növekedik a jókedv és valami rózsás felhő száll szemek elé, mely újra eléjük varázsolja az eltűnt — szép ifjúságot. És huzza a cigány a régi kedves nótákat, amelyeket az érettségi banketten huztak s utána mámorosan egy-egy kislány ablaka alatt — és újra tizennyolc évesek, boldogok, fiatalok.

Becskereken készül most egy ilyen találkozó, évek óta az első, melynek érdekességét a szereplő személyek ismertségén kívül, még az adja meg, hogy négy évtized után gyűjti össze az osztálytársait oda, ahonnan életük tele reménységgel, nagyot akarásokkal kiindult. Negyven esztendő nagy idő és a kérlelhetetlen Kaszás bizony sokaknál nem várta be a negyven éves találkozást, könyörtelenül magával vitt véndiákat, tanárt egyaránt.

A negyven éves találkozóra mindazokat meghívták, akik 1885-ben a becskerki piarista gimnáziumban érettségiztek, vagy akik az akkor érettségizettekkel valamelyik osztályt együtt jártak. Utoljára 1905-ben, kerek husz esztendővel ezelőtt találkoztak, amikor még öt tanárunk volt életben és osztozkodhattak az egy napra visszafiatalodott „diák-sereg” örömeiben. Huszonnégyen voltak akkor „véndiákok” és fényképfelvétellel örökítették meg az emlékezetes, kedves napot.

Husz esztendőt haladt azóta a vi-

lág és a halál sok volt diáktársat kiragadott az élők sorából. A régi osztálytársak sora meggyérült és bizony már csak kevesen fognak eljönni Becskerekre, hogy ifju koruk boldog városában néhány órát a mult felidézésének, az emlékezésnek szenteljenek. A tanárok itt hagyták már növendékeiket és elköltözködtek oda, ahol már nincs iskola, nincs hangos tanulószereg. Herr Ödön, Streitmann Antal, Harzer József és Zaka Gyula sirja felett már Isten tudja hányadszor hajt virágot az akác, hirmondónak csak egy tanár maradt meg, Arányi Béla gimnáziumi igazgató, aki most a váci piarista gimnázium élén áll.

A negyven esztendő találkozóra összeseregülő „véndiákok” együtt töltik október negyedikén az egész napot. Délelőtt lerójják az elhunyt tanáraik és diáktársaik iránti kegyeletet, délben közös ebéden vesznek részt, este pedig, amennyiben a résztvevők feleségeikkel jönnek el, együttes vacsorát rendeznek.

A volt diáktársak közül eddig a következők jelentették be részvételüket: dr. Várady Imre ügyvéd, dr. Kuszting János, dr. Iványi Mór orvos, dr. Kardos Samu ügyvéd, Eckstein János borkereskedő, Emanuel György nyug. tisztviselő, Turinszki Milivoj nyug. városi tanácsnok, Krumenacker Károly nyug. órnagy Becskerekről, Kassovitz Henrik orvos Nagyszentmiklósról, Sik János földbirtokos Boesárról, Steyer Péter községi jegyző Bácestopoljáról, dr. Rózsa Imre kerületi főorvos Budapestről, Strusz Szerafin, a volt Osztrák-Magyar Bank becskerki fiókjának nyug. főnöke Bécseből, Bild Gyula telekkönyvvezető Győrből, Schwarz József pénzügyi főtanácsos Budapestről, Meleghy Gusztáv nyug. ezredes Szomborból, Weinhardt Ignác magánzó Perlezről, Orsó Gáspár nyug. községi jegyző és Barsi Miklós községi jegyző a magyarországi Baranya-megyéből.

negyven évvel ezelőtt fontos volt a társadalom megneveléséről és a harmadik birodalom törvényszerű eljövéléről nyilatkozni, akkor talán szabad remélnem, hogy hét évvel a világháború után és egy esetleges Újnak a küszöbén, amikor a tartós békének egyetlen megnyugtató sugara sem derít a horizontot, a közszellem nem fog „A Világ állam optimista profétálsái elől elzárkózni.

Az ókor óta gyakorlatilag folyton aktuális, irodalmilag azonban Dante óta elhanyagolt világállam-esszme e könyvecskében testet ölt, és evvel a kérdéssel behatóan foglalkozni ma már egész Európára nézve életkérdés.

A dr. Spengler-féle pesszimista véstéoriáknak nem tulajdonítok nagy jelentőséget, de minthogy tényleg fennforog egy kettős veszedelem, mely elől Európának magát sürgősen mentesítenie kell, — bizonyos idegességgel nézem azt a közönyt, amellyel a közszellem a folyó történelem mellett elhalad.

Be kell jelenteni a lakhely változtatásokat.

Pénzküldemények, okmányok később jutnak el a címzett kezéhez.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, szept. 23.

Számtalanszor megesett, hogy a becskerki rendőrséghez megkeresést intéztek, amelyben egyik-másik polgár lakhelye iránt érdeklődnek. Sokszor postai küldemények érkeznek, másszor fontos katonai vagy más okmányok, melyeknek kikézbekészítése azért késik, mert a címzettet nem találják meg. Az ilyen esetekben az ügyet átteszik a rendőrséghez, azzal, hogy állapítsa meg az illető pontos lakcímét.

A rendőrségem tudvalevőleg nyilvántartást vezetnek a becskerki lakosokról. Annak idején felhívások útján figyelmeztették a polgárságot, hogy jelentse be mindenki a lakcímét a bejelentő hivatalban, hogy a rendőrség pontosan megállapíthassa szükség esetén a város bármelyik lakosának lakását. A felhívásnak eleget is tettek, de sokan elfelejtették a figyelmeztetést, hogy lakhely változtatást is közölni tartoznak a rendőrséggel. Számtalan eset igazolta, hogy az elköltözködést, illetve az új lakcímét nem jelentették be és így az egyes lakók tartózkodási helyének felkutatása sok munkát adott a munkával amugy is túlterhelt rendőrségnek. Sőt mi több, megtörtént, hogy egyik-másik polgárt, a szorgos nyomozás dacára sem találtak meg. Azért helyénvalónak találja a rendőrség figyelmeztetni a lakhelyüket változtató lakosokat, hogy az új lakásukat saját érdekükben közöljék a rendőrség bejelentő hivatalával.

A népszövetség süficcettel dolgozik.

Genfből jelentik: A népszövetség 1924. évi háztartása kilenc millió 325.000 frank felesleggel zárult. Ebből az összegből egy millió 860.000 frankot a nemzetközi munkahivatalnak juttatnak, a fennmaradó összeg hovaforodításáról pedig később döntenek.

Miről is van szó?... Mint egy rengeteg bérpalota terület el Európa három nagy kontinens között. — Ázsiából és Afrikából, kelet és dél felől fiatalos vad lángok nyaldosák a falait, amiket alig bír magáról elhárítani. Ezalatt Amerika úgy segít, hogy nyugatról öntöz és szór reánk oltó- és fojtóanyagot. Ebből az a tragikomikus helyzet keletkezik, hogy keletről kigyulladunk, nyugat felől elfulladunk. Senki sem segíthet rajtunk, ha magunk nem segítünk magunkon!

Szükség van egy szélesebb látókörré, a helyzet tisztafejű megítélésre és egy öntudatos feleszmélésre! A közös végzet Európa népeit és vallásait testvéries szövetkezésre utalja, amely szövetkezésnek alapformáját már a kulturtörténelem determinálta. Ezt az eszmét kolportálja „A Világállam”. Ma senki sem lehet Európa jövője iránt közömbös, mert Európa próbáltatási sorsa: mindannyiunk közös sorsa.

Aszlányi Dezső.

Isk
Feh
Su

A be
v

A ma
nap dél
ikái ve
A 10
16 atlé
emelke
nesy Is
Plehaty
reki ge
futamo
melyek
mégis
idővel.
elkesel

A 20
vevő l
Becske
ninghi
Bencz
mítan
Kajity
tamok
futó v
igérke
22 6 r
tarija

A
vevő
ható
reki
reki
A k
Kra
eml
mp

Mi
sá
el:
(Z
m
e
j
-
1

le
a
Ta

Fel
Gor

Ke
Elő
Diva
leipz

M
Velik
(Szer

Szabott árak!

HIREK

— szept. 23.

Halálozás. Mint résztvevővel értesülünk, dr. Brettschneider Ferenc volt becskerekai, legutóbb siklósi ügyvéd negyvenöt éves korában rövid szenvedés után a pécsi kórházban meghalt. Brettschneider évekig élt Becskereken, ahol a társadalmi életben annak idején élénk szerepet töltött be.

Ötven éves lelkesi jubileum. Ritka szép ünneplésben volt része a napokban Ackermann András jabukai plébánosnak Lelkeszi működésének ötvenedik évfordulóját ülte meg, melynek érdekességét emelte az a körülmény, hogy a hosszú öt évtizedből huszonöt évet megszakítás nélkül egy községben, Jabukán töltött el. Hívei rajongással vették körül és szeretetük ezer jelével halmozták el jubileuma alkalmából.

A vonat elmegy...

Ez az irás legyen a nyár halotti beszéde és melabus köszöntő az ősz elé... A napok elszaladtak fejtünk felett, akár a felhők, naptárunk a sárga falevelek és én nem ígértek semmi többet vásott álmaimnál. A fák tetején madárfészket lóbáz a szél tömjénes füstölöként, szeptember 23, tehát naptár szerint ősz van és a nyár úgy hal meg, mint a fardat koldusasszonyok, vak, borongó rémülettel a szemében. A gyászokosi után nem sir senki, csak a csönd baktat nesztelen léptekkel, lábujjhegyén a nyomában és a messzi hegyek árnyékából már elindultak értünk az új viharok. Most még jó kiönteni a szívemet és mosolyogni, ha fu a szél. Mellettem vagy es énekelisz, de holnapra talán egész eg, edül maradok, jókedvű óriásokkal és szomorú keményseprőkkel, akik letrájukban hordják a szerencsét és fehér foguk alatt a boldogság tanyázik. Most még hiszek benned. De az állomáson már vár a befűtött vonat a déli napsütésben. Milyen diadalmas és fájó, sip, kürt és dobpergés szól, mint a kivégzésnél, egy kéz csókot dob, egy kéz zsebkendőt lenget és sirás ugrik ki az ablakon, ami azt mondja: a tied vagyok, mert elfuok tőled. Aztán már csak a vonat füstje látszik, gyászfátyol a nap körül, meredt üresség és ragyogó semmi és mig kifosztottan állok a haldokló fák tövében, mögöttem már új vonat elé sipol és harangoz a fekete állomás.

Egy bécsi egyetemi tanár balesete. Wienből jelentik: Piruet bécsi egyetemi tanár, a gyermekbetegségek híres specialista, az éjjel leugrott lakása ablakából és súlyos zúzódási sebeket szenvedett. Piruet elmondotta, hogy álmában úgy rémlett, mintha égő szobában tartózkodna és önkivületi állapotban vetette ki magát az ablakon.

Elverték a felesüket. Kopp József elemiri gazda és István nevű felnőtt fia Szrpszkielemiren a burgonyatermés felosztása közben összeveszett felesével, Zsebelyan Ignyat-tal. A szóváltásból verekedés támadt, amelyből a gyengébb Zsebelyan került ki vesztesen. Kopp és fia alaposan helybenhagyták Zsebelyant, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A lakásán ápolják. A verekedő gazdák ellen megindult az eljárás.

Ujabb leszerelési konferenciát hívnak össze.

Genf, szept. 23.

A népszövetség leszerelési bizottsága ma Benes jelentésével foglalkozott. Hosszu vita után az ülés úgy döntött, hogy a bizottság maga fogja meghatározni a nemzetközi konferencia összehívásának előké-

születeit és az egyes nemzetek részvételének módozatait.

A konferencián a bizottságoknak, a kiszivárgott hírek szerint, csak ajánlási joguk lesz, míg dönteni minden kérdésben csak a tanács fog.

Francia dalestély Becskereken. Ritka művészi eseményben lesz része a közeljövőben Becskerek hangversenyt látogató közönségének. A francia—jugoszláv-klub kezdeményezésére ugyanis október hó 12-én jugoszláviai körutjuk során Becskerekre is ellátogatnak Lucien de Flagny zongoraművész és William Gwin tenorista, a francia zenei élet és ének-művészet két kiváló reprezentánsa, akik a francia katonadalok fejlődéséről tartanak előadást és azt a francia dalköltészet legszebb alkotásaival élénkítik. A 15-ik századtól kezdődőleg bemutatják a legújabb korig a katonanóták gyöngyeit részben ének, részben zongoraszámokban. A hangverseny a Kaszinó nagyszínházban lesz, jegyek néhány nap múlva már kaphatók Mangold Lipót könyvkereskedésében. Hangverseny után a francia—jugoszláv-klub a vendégművészek tiszteletére közös vacsorát rendez és már most felkéri az egyesület tagjait, hogy a vacsorára minél számosabban jelentkezzenek Bejelentéseket minden hétfőn és csütörtökön este hat és hét óra között elfogad a francia—jugoszláv-klub.

Harc a rablókkal. Beogradból jelentik: Tegnap elkeseredett harcok folytak a délszerbiai Szuvaréka község határában a kacsakok (rablók) és egy esendőjárőr között. A harcban Ajuska, az ismert banditavezér súlyosan megsebesült. Történetesen abban az időben, Minity Vojin községi irnok vadászatot volt és a lövések zajára a lárma irányába sietett. Amikor a földön meglátta a verében fetregő haramiát, vadászfegyverével néhány lövést adott rá. Büntársai szemtanúi voltak a jelenetnek és célba vették Minityt, aki több golyótól találva holtan esett össze. A csendőrségnek később sikerült három rablót elcsipnie, mivel azonban mind a hárman szökést kíséreltek meg, menekülés közben agyonlőtték őket.

Tájékozók a vasuti kocsikban. A közlekedésügyi minisztérium rövidesen érdekes újítást vezet be a vasutakon. A vasuti kocsik falain az ország különböző vidékeinek tájképeit, városi felvételeit helyezi el, hogy az utazóközönséget megismertesse az állam természeti kincseivel és nagyobb városaival.

Megkezdtek a Beszarábiában letelepedett menekültek kiutasítását. Bukarestből jelentik: Kisenevből érkezett jelentés szerint megkezdtek a Beszarábiában letelepedett menekültek kiutasítását. A menekülteket két kategóriába osztották be. Az első kategóriába sorozták azokat, akik visszautasították a román állampolgárságot, ezeket Tg. Jiulba internálták. A másik kategóriába azok tartoznak, akik átszöktek a határon, akiknek magaviselete a törvényekkel összefüggésbe került és azok, akik ellen büntügyi eljárás van folyamatban. A második kategóriába soroltak listáját felterjesztették a belügyminiszterhez jóváhagyás végett, melynek megtörténte után áttesszik őket a határon. Hírlik, hogy Oroszország nem fogja őket visszafogadni.

Templomszentelési ünnepély Bótoson. A bánági Bótos községben hétfő délután fényes ünnepségek keretében szentelték fel a teljesen átalakított, újra festett görög keleti templomot. Ünnepi istentisztelettel kezdődött az ünnepség, melyet délután négy óraker kalácszentelés követte. Az egyházi szertartást Arsenovity Szteva és Kamenkovity bótosai lelkes, valamint Vujity tomaseváci plébános végezte. A kalácszentelés alkalmával tartott beszédben a templom történetét ismertették, amely érdekes részletekben bővelkedik. Már 1867-ben is — ugymond — említik a megye történetében Bótos mint szerbek lakta községet. 1783-ban építették a görög keleti templomot, amely kisebb javításokkal mindeidig híven szolgálta rendeltetését. Megfelelő javítása, átalakítása az idén már elkerülhetlenné vált. Helyreállításával a közel másfél százados templom a régi fényben ragyog. Az ünnepségen Becskerekéről is számosan résztvettek, közöttük Rajity Tósa dr. radikális-párti országgyűlési képviselő, a központi főszolgabírórság részéről pedig Sztojcsity Jovan és Putnik Kornél szolgabírók.

Két tagozat a vrsaci tanítóképezdében. Vrsacról jelentik: A vrsaci tanítóképezdében az idén a múlt évinél lényegesen nagyobb számban iratkoztak be a tanulók. Különösen női növendékek jelentkeztek jelentős számban, úgy hogy egy tagozatban már nem tudták elhelyezni az összes hallgatókat. Ezért engedélyt kértek a közoktatásügyi minisztériumtól, hogy a női tanulók részére külön tagozatot szervezzenek. A minisztérium teljesítette a kívánást és a Vrsacia küldött határozatában megengedte, hogy az ottani tanítóképezdében külön férfi és női tagozatot nyissanak.

Uj könyv az adókról. A napokban hagyta el a sajtót dr. Vlakovity Milán beográdi közigazgatási bíró által kiadott új könyv az adókról és pedig: „Utasítás a jövedelem és vagyonadó előírására”, mint az adótörvények gyűjteményének II-ik része. Hogy mennyire fontos a jogkereső közönség szempontjából egy ily mű, az bővebb magyarázatot nem igényel, miután ezen évben újlag vették ki a jövedelem- és vagyonadó. Ebben a könyvben minden adófizető polgár bő felvilágosítást fog találni az amugy is nehéz régi adótörvények enyhítésére. A könyv ára 60 dinár, postaköltség 4 dinár. Kapható a szerzőnél és az összes könyvkereskedésekben.

Szélhámosság Schrátt Katalin nevével. Bécsből jelentik: Néhai Ferenc József barátja, Schrátt Katalin, a Burgtheater egykori művésznője most töltötte be hetvenedik életévét. Eppen születésnapján a „Magyarország” című budapesti napilap, valamint prágai és berlini lapok megkezdtek Schrátt Kata-

lin memoárjainak közlését. A művésznő, aki most tért vissza Svájból, megrökönyödve értesült arról, hogy egyes napilapok memoárokat közölnek tőle, holott ő sohasem irt ilyeneket és másnak sem szolgáltatott adatokat az emlékiratok megírására. Mivel így nyilvánvaló, hogy valaki visszaélt Schrátt Katalin nevével, a művésznő megbizta ügyvédjét, hogy a bécsi sajtóban leplezze le ezt a széllhámosságot. Az ügyvéd nyilatkozata a napokban tényleg megjelent az összes bécsi lapokban, ezzel azonban az ügy nincsen elintézve. Schrátt Katalin ügyvédje ugyanis nyomozást indított annak kiderítésére, hogy kik irták ezeket a hamis memoárokat és valószínűleg kártérítésért és rágalmazásért pert indít az összes lapok ellen, amelyek ezeket a valótlan memoárokat leközölték.

Betörés. Bohn János szrpszkitebeji gazdálkodónál az éjjel betörték és lakása szekrényéből jelentősebb összeget érő rubaneműeket emeltek el. A tettes, vagy tettesek kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Meggyilkolta urnőjét egy eselédleány. Budapestről jelentik: A Szeged melletti Szatymaz községben borzalmas gyilkosság történt az éjjel. Wagner Adolf nyug. gimnáziumi igazgató feleségét egy elbocsátott eselédleány hét szekeresesapással agyonütötte. A gyilkosságot, vallomása szerint, azért követte el, mert urnője nem akarta visszavonni felmondását és ragaszkodott szolgálatából való elbocsátásához.

Alkalmi vétel. Raktáram redukálása folytán mélyen leszálltott áron bocsájtok eladásra: vadászfegyvereket és sportcikket, mezőgazdasági eszközöket, trieuróket, uszályokat stb. Szander M. József, Velikibecskerek.

Az Egyesült-Államok kártalanítják volt katonáikat.

Becskerek, szept. 23.

A szociálpolitikai minisztérium zágrebi kivándorlási ügyosztálya érdekes körlevelet intézett a „Torontal” szerkesztőségéhez.

A körlevélben felhívja a lapok útján az Egyesült-Államok volt katonáit, hogy kártalanításuk végett közöljék lakcímüket. Az amerikai kongresszus (parlament) ugyanis törvényt hozott a közelmúltban, amelyben elismeri az Egyesült-Államok volt katonáinak, vagy elhalálozásuk esetén hozzátartozóiknak kártalanítási jogigényét. Közülük négy és fél millió katonának van joga ilyenformán szolgálati ideje tartamára a kártalanításra. Mivel az Unió hadseregében a háboru ideje alatt sok jelenlegi SHS állampolgár is harcolt, az ügyosztály felhívja őket, hogy mielőbb közöljék címüket a kivándorlási felügyelőséghez, ahonnan felvilágosítást és utbaigazítást kapnak. Azok is, akik már ez irányban lépéseket tettek volna, forduljanak szintén az érdekeiket védő állami intézményhez, melynek címe: Iseljenieski Komesarijat Zagreb, Kamenita-ul. 15. Nem kaphatnak kárpótlást azok, akik hatvan napnál kisebb ideig szolgáltak az Unió hadseregében.

Orient Bioskop

Szerdán, szept. 23-án 5, 7 és 9 órákor

Jegyek elővételben kizárólag a mozi pénztáránál kaphatók. Pénztárnyitás: d. e. 10—12-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

A modern aviatika szenzációja!

„EROINA“

„A felhők királynője“, mindvégig érdekesítő modern stilusu kalandordráma 6 felv.-ban. A főszerepben az első női pilóta E. SANNON. Jön! „A római zarándokut“ Jön!

Munkások!

A velikibecskereki cukorgyár hétfőn, szeptember 28-án reggel 6 órákor felveszi üzemét

Nyílttér

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felhívom *Laub Ferenc* hetini kereskedő összes hitelezőit, akiknek tőle követelésük van, hogy azokat legkésőbb *október 3-ikáig* nálam jelentsék be, mert az üzletet átvettem. Későbbi bejelentéseket nem veszek figyelembe.

Hetin, 1925 szeptember 21.

Tisztelettel

özv. Filip Erzsébet.

2033

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak, jóismerőseinknek és mindazoknak, kik drága férjem és felejtethetlen jó atyánk

Dr. STUMPF LAJOS

szécsányi községi orvos

gyászos elhalálózása alkalmával fájdalmonkon enyhíteni igyekezték, részvétükkel felkerestek és oly impozáns számban a végtisztességen megjelentek, ezuton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

Bejevsvidjuradj község előljárósága

Hirdetmény.

Bejevsvidjuradj község előljárósága a szeptember hó 4-én kelt közgyűlési határozata értelmében október hó 1-én d. u. 2 órákor bérbeadja a község tulajdonát képező kiskorcsmát 3 évre.

A bérlet kezdete 1926 január 1-én. A feltételek megtekinthetők minden nap a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában. 2020

Zoran Popits jegyző. Vasza Boksan bíró.

Gn. 979/1925. 2045

Dražbena objava.

Potpisani sudski izaslanik u smislu §. 102. zak. čl. IX. iz 1881. god. objavljuje, da će usled odluke kr. sreskog suda u Novom Bečeju, broj 979/925., u korist Bernata Naftali iz Novog Bečeja protiv Pal Koša iz Vranjeva, radi 1495 Din i pripadaka, na javnoj dražbi prodati pokretnine popisane u plenidbenom zapisniku broj 979/925. od 30. aprila 1925. god. i to: 2 konja procenjena u 4000 dinara.

Dražba će se održati na dan 5. oktobra 1925. god. u 10 sati kod opštinske kuće u Vranjevu.

Kupac je dužan na osnovu §§. 107., 108. zak. čl. IX. iz 1881. god. kupovinu isplatiti i predmeti preuzeti.

Novi Bečej, 9. septembra 1925. g.

Sudarski sudski izaslanik

Tanulóleányt

felvesszünk. 2042

MARGIT-SZALON.

Vojvoda Putnika (Alkotmány) u. 7. sz.

Potven György

divat- és rövidáru nagykereskedése Veliki Becskerek.

Tisztelettel értesitem egy a helybeli, mint vidéki nagybecsült vevőimet, hogy üzletemet folyó évi szeptember hó 21-étől

az *Alekszandrova (Fő) utcában* levő saját házamba helyeztem át és teljesen újonnan berendeztem.

Minden igyekezettel azon leszek, hogy t vevőimet, úgy mint eddig is tettem, mindenkor pontosan és jutányos árak mellett szolgáljam ki. 2013 Kiváló tisztelettel *Potven György*.

Écskán forgalmas helyen, hajóállomás közelében családi okok miatt

eladó egy nagy ház korcsma és üzlethelyiségekkel

amelyek gabonabevásárlásra is alkalmasak. Bővebb felvilágosítást: Schönher Pálnál, Écskán. — 2017

Egy használt szürke télibunda

macskabéléssel, opposun sál gallérral jutányos áron eladó

Megtekinthető: Horváth szűcsnél, Car Dusanova (Váraljai) u. — 1948

Gyártmányai:

Aszfalt- és kátrányfedélem, aszfalt szigetelőlemez, köszénkátrány, facement, karbolineum, köszénkátrányszurok, fedéllak, bitumen, aszfalt, masztik stb.

Beográdi Aszfalt és Kátrány Vegyitermékek Gyára, Beograd

Vuka Karadzitya 6. Telefon 27—20. Sürgöncim: Grozit.

Cosulich Gine

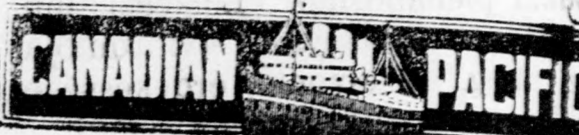
Splitből indulhat

Délamerikába.

Vezérképviselőt SHS. részére J. B. Draskovity, Zagreb. 1089

Velikibecskereki fiók: Kralja Petra trg 4.

Kanadába

és az

Egyesült - Államokba

a legújabb EXPRESSZ hajójárral

3-szor hetenként

Cherbourgól, Antwerpenből, Hamburgból és Liverpoolból.

Leggyorsabb összeköttetés Kanadába és az Egyesült-Államokba.

803

Mindennemű felvilágosítást az utazásról, menetdíjakról, továbbá a legpontosabb adatokat földművesek elhelyezkedésére a kanadai farmokon ingyenesen ad

CANADIAN PACIFIC

Beograd, Wilsonov trg 107 Zágreb, Petrinjska-ulica 40

Vendéglő

teljes felszereléssel, 5 vendégszobával, a tulajdonos részére 2 szoba, konyha, speiz stb konyhakertből álló lakással eladó

Kiváló fekvés. — Azonnal átvehető. „BEGA“ hirdető és közvetítő Velikibecskerek, a főpostával szemben. 2004

Egy alig használt, látható irásu

Remington íróesép

asztallal együtt eladó.

KARDOS IMRE, Zsitni trg (Buza-tér) 6 Telefonszám 201. 2046

Első világ cég

a villanyos világítási és technikai szakban agilis, jól bevezetett

kerületi képviselőt keres

Oly egyének, kiknek iparvállalatokhoz, hivatalokhoz és hatóságokhoz jó, személyes összeköttetésük és kiterjedt ismerős körük van, adják be ajánlatukat eddigi működésükről bekérhető referenciák pontos megjelölésével. Za 679 jelige alatt a Publicitas hirdetőiroda st. címére Zagreb, Gunduličeva u. 11. — 2025